

Bölüm 13

TARAFTARLARIN SALDIRGANLIK DURUMLARININ İNCELENMESİ (BİNGÖL İLİ)

OktaY KIZAR¹
Harun GENÇ²

GİRİŞ

Günümüzde sporda şiddete yönelik farklı ve etkili çözümler üzerinde durulmaktadır. Bunula birlikte spor faaliyetlerinin ve etkinliklerinin sorunsuz gerçekleştirilmesi için devlet üzerine düşen görevleri belirtilmiştir. Bu sorumluluklar çerçevesinde “6222 Sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun” 14 Nisan 2011 tarihinde 27905 sayılı Resmi Gazetede yürürlüğe girmiştir. Bu kanunun kapsamı; “Karşılaşma öncesinde, sırasında veya akabinde spor alanları ile bunların çevresinde, taraftarların sürekli veya geçici olarak gruplar halinde buldukları yerlerde veya müsabakanın yapılacağı yere gidiş ve geliş güzergâhlarında şiddet ve karışıklığın önlenmesidir. Kanun çerçevesinde spor alanlarına yasak madde sokulması, sahaya yabancı madde atılması, müsabaka düzeninin bozulması, hakaret içeren tezahürat, usulsüz seyirci girişi, spor alanlarında taşkınlık ve tesislere zarar verilmesi suç sayılmaktadır (Resmi Gazete , 2011).

Şiddet kelimesi dar anlamda ele alındığında sadece bedene ve mala yönelik eylemlerin bu tanım içerisine girdiği görülür. Bununla birlikte tarihsel olarak incelendiğinde, şiddet kelimesinin daha geniş olarak yorumlanmaya başladığı gözlemlenir. Bu açıdan değerlendirildiğinde, şiddet kelimesinin sadece fiziksel yaralanmalar ve mala yönelik gerçekleştirilen eylemlerin dışında bireylerin etnik ve dini kimliklerine, cinsiyetine ve benzeri kişiliğine yönelik tehditleri de içerdiği söylenebilir. Şiddet olgusunu bilimsel olarak açıklamaya çalışan görüşler genellikle iki ana grup altında sınıflandırılabilir. Bu gruplardan ilki şiddetin temelde psikolojik bir olgu olduğunu belirten ve şiddet eyleminin güdüler ve duygulanımlar sonucu ortaya çıkan bir olgu olduğunu belirten görüşlerdir. Bu yaklaşımda, sosyal ve ekonomik faktörler şiddetin kaynağı olmaktan çok, eylemin etkisini artıran dış uyaranlar olarak nitelendirilir. Bununla birlikte şiddeti sosyal ve ekonomik bir

¹ Bingöl Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Bingöl

² Bingöl Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Bingöl

Sonuç olarak Bingöl ilindeki futbol taraftarlarının saldırganlık davranış düzeylerinde aile gelir durumları arasındaki farkın bir neden olduğu söylenebilir. Ayrıca saldırganlık davranış düzeylerinde erkek taraftarların bayan taraftarlardan daha fazla şiddete daha meyilli olduğunu söyleyebiliriz.

KAYNAKLAR

- 1- Altungul, O., Karahüseyinoğlu, M. F. (2017) Determining the Level of Fanaticism and Football Fanship to University Athletes. *Journal of Education and Training Studies*. Vol. 5, No.11. s:71-176.
- 2- Anderson, E. (2008). I Used to Think Women Were Weak. *Orthodox Masculinity, Gender Segregation and Sport*. *Sociological Forum*. Vol. 23, No. 2, June.
- 3- Arikan, Y., Çelik, O. (2007). Futbolda Şiddet ve Polis, *Turkish Journal of Police Studies* Vol: 9 (1-4), ss.109-132.
- 4- Arslanoğlu, K. (2005). *Futbolun Psikiyatrisi, İthaki Yayınları, İstanbul*, s.309.
- 5- Bahadır Z. (2006). *Futbol Seyircisinin Sosyo-Ekonomikkültürel Yapısının Şiddet Eylemine Etkisi (Konyaspor Örneği)*. Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.
- 6- Bilir, P., Avcin, A. (2017). Ceza Alan Futbol Taraftarlarının Şiddete Yönelik Davranışlarının İncelenmesi: Adana İli Örneği. *Spor Ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 8(3), 232-251.
- 7- Bilir P, Sangün L. (2014). Adana Demirspor ve Adanaspor Futbol Taraftarlarının Şiddet Eğilimleri. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, (5) 1: 56-65.
- 8- Bilir P, ve ark., (2013). Sporda Şiddetin Önlenmesine Yönelik Adana İli Uygulamaları. *Sporda Şiddetin Temelleri ve Önlenmesi Yönündeki Stratejiler Sempozyumu*. 6-7 Haziran Samsun, 235-244.
- 9- Bourdieu, P. (2014). *Eril tahakküm*. Bediz Yılmaz (Çev.). Ankara: Bağlam.
- 10- Brown, A. (2000). *European Football and the European Union: Governance, Participation and Social Cohesion Towards a Policy Research Agenda*, *Soccer & Society*, 1 (2), pp. 129-150.
- 11- Connell, R. W. (2005). *Masculinities*. 2nd ed., Cambridge: Polity.
- 12- Çakmak, M. N., & Çelik, V. O. (2016). Futbolda Şiddet ve Erkeklik: Nefer Taraftar Grubu Örneği. *Sosyoloji Konferansları*, (54), 299-331.
- 13- Duyar, D. (2011). *Futbol Seyircisinde Saldırganlık Davranışlarının İncelenmesi* (Doctoral Dissertation, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü).
- 14- Erdem R, Ulu D. (2004). Futbol Takımı Taraftarlığının Hastane Çalışanları Üzerine Etkisi. *Hacettepe üniversitesi, Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi*;7(1): 120-137.
- 15- Eskiler E, Sarı Ğ, Soyer F. (2011). Takıma Psikolojik Bağlılık Ölçeğinin Türkçe Formunun Geçerlilik Ve Güvenirlik Çalışması. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(1) 1429-1440.
- 16- Gökulu, G. (2014). *Futbol Haberlerinin Sunumunda Şiddet Fanatizm ve Milliyetçilik*. *Toplum ve Demokrasi Dergisi*, 2(3).
- 17- Gökulu, G. (2004). *Terör Eylemlerinin Medyaya Yansıması 15-20 Kasım 2003 İstanbul Saldırıları Örneği*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Polis Akademisi Suç Araştırmaları ABD, Ankara.
- 18- Hong, L. (2000). *Toward a Transformed Approach to Prevention: Breaking the Link Between Masculinity and Violence*. *Journal of American College Health*, 48(6), 269-279.
- 19- İnan, T. (2007). *Türkiye'deki Futbol Kulüplerinin Gişe Gelirlerini Arttırmaya Yönelik Uygulamaların İncelenmesi*. Çukurova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi.
- 20- Kılıçgil, E. (2003). *Psycho-social Aspects of Reactions by Football Fans Concerning Violence*. Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi. *Spor metre*.1(1):21-29.
- 21- Koruç, Z., Bayar, P., Arslan, F. (2004). *Türkiye'de Futbol Fanatikleri: Sosyal Kimlik ve Şiddet, Türkiye Futbol adamları Derneği Ankara Şubesi ve Spor Toto Genel Müdürlüğü Futbol Müsabakalarında Terörün Nedenleri ve Önleme Yolları Bilimsel Araştırma Yarışması*, Ankara, s.6.

- 22- Kuru, E. (2000). Sporda Psikoloji. s. 74. An-kara: Gazi Üniversitesi İletişim Basımevi.
- 23- Kuru E, Var L. (2009). Futbol seyircilerinin spor alanlarındaki saldırganlık davranışları hakkında betimsel bir çalışma (Kırşehir İli Örneği). Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, (10) 2: 141-153.
- 24- Kurtiç, N. (2006). Futbol Seyircisini Saldırganlığa İten Psiko-Sosyo Nedenler (Sakarya İli Örneği). Yüksek Lisans Tezi. Sakarya: Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Ana Bilim Dalı.
- 25- Mahmut, A. ve ark., (2018). Türkiye Futbol Federasyonu 1. Ligindeki Taraftarlarının Fanatıklık Durumlarının İncelenmesi. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 20(3), 7-22.
- 26- Miedzian, M. (2002). Boys will be boys: Breaking the link between masculinity and violence. Lantern Books.
- 27- Morgan, D. H. (1987). Masculinity and violence. Women, Violence and Social Control Palgrave Macmillan UK.; 180-192)
- 28- Morris, D. (1981). The Soccer Tribe. London: J. Cape.
- 29- Nilan, P. Broom, A. Demartoto, A. Doron, A. Nayar, K.R. Germov, J. (2009). Researching Masculinities and Violence in India and Indonesia. Published in Journal of Health and Development, 4(1-4), 209-228.
- 30- Özdemir, C., Mercan, R. (2006). Spor ve Şiddet: Adnan Menderes Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencileri Üzerine Sosyolojik Bir Çalışma, 9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, Muğla; 936-938.
- 31- Peker, E. (2007). Futbolda Şiddetin İçsel Bir Olgu Haline Gelmesinde Yazılı Basının Rolü, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, s. 28, İstanbul.
- 32- Puler, A., Kaynak, G., Orhan, S. (2004). Polislerin Spor Müsabakalarındaki Seyirciye Müdahalede Kendi Taraftarlığının Etkisinin Araştırılması. Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 5: 241-260.
- 33- Resmi Gazete. 14. Nisan 2011 Tarih ve Sayı: 27905. Sporda şiddet ve düzensizliğin önlenmesine dair kanun. Kanun No: 6222.
- 34- Sancar, S. (2011). Erkeklik: İmkansız İktidar; Ailede, Ailede, Piyasada ve Sokakta Erkekler. İstanbul, Metis.
- 35- Şahin, M., Şebin, K., Yılmaz, M. (2014). Sporda Şiddetin Boyutları, Nobel yayınevi, 1. Basım, Ankara.
- 36- TBMM Araştırması Komisyonu (2003). (10/63, 113, 138, 179, 228) Esas Numaralı Raporu. Türk Sporunda Şiddet, Şike, Rüşvet ve Haksız Rekabet İddialarının Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi, Ankara.
- 37- TBMM Araştırma Komisyon Raporu (2011). Spor Kulüplerinin Sorunları ile Sporda Şiddet Sorununun Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi. Dönem:23, Yasama Yılı: 5 (S. Sayısı: 733) Mart.
- 38- Taşdelen, V . (2004). Futbol Tiyatrosu, Eğitim, Özel Sayı, 5 (57).
- 39- Toros, T. (2003). Spor Taraftarı Ve Spor Seyircisi Arasındaki Farklar Nelerdir, Futbolda Şiddet Ve Önlenmesi Sempozyumu, Ankara, Ankara Emniyet Müdürlüğü Yayınları, Ss.311-318.
- 40- Türkmen M, Yıldız K, Zekioglu A. (2013). Sosyolojik Açından Sporda Şiddet ve Çirkin Tezahüratın Nedenlerinin Araştırılması: Manisaspur Taraftarları Örneği. Spor Yönetimi ve Bilgi Teknolojileri Dergisi, (8) 2: 15-34.
- 41- Yıldız, M, Fişekçioğlu, G. B., Çağlayan, H. S., Tekin, M., Şirin, E. F., Akyüz, M. (2007). The Effect of Football Spectators' Social-Economic Structure on Violence (Sample of Karamanspor). Erzincan Journal of Education Faculty. 9(2):145-158.
- 42- Yücel, A. S., Atalay, A., & Gürkan, A. (2015). Sporda Şiddet Ve Saldırganlığı Etkileyen Unsurlar, International Journal Of Psychiatry And Psychological Researches, Sayı: 02 Cilt: 02.
- 43- Yüksel, H., Doğan, B., Moral, S., Acar, M.F. (1998). Futbolda Şiddetin Toplumbilimsel Boyutları, Hacettepe Üniversitesi Futbol Bilim Ve Teknoloji Dergisi, Yıl:5, Sayı:1.